

EDITORIAL

Pasakit kag peligro nga dala sang palyado nga gubyrerno

Bangud sa palyado nga pag-atubang sang gubyrerno sang rehimeng Duterte sa pandemya nga Covid-19, labaw ang ginabatas nga pasakit kag ginaatubang nga peligro sang pumuluyo nga Pilipino. Indi lang ginaatubang sang minilyon nga Pilipino ang nagapadayon nga katalagman sang Covid-19, ginaabaga man nila ang mabug-at nga palas-anon sang mga tikang sa ekonomya nga labing nagapalala pa sa krisis nga ginbunga sang pila ka dekada nga mga polisiya nga neoliberal.

Sining mga nagligad nga adlaw, ginpahanugutan na sang Malacanang ang pagbukas sang mga upisina kag pabrika makaligad ang 60-adlaw nga *lockdown*. Nagadali na si Duterte nga paandaron ang ekonomya nga ginpauntat niya sang Marso sa atubang sang madasig nga pagkaubos sang resorsa sang gubyrerno, nagalala nga problema sang kagulutmon kag nagasingki nga kaakig sang banwa. Bisan pa man, bunga sang palyado nga tikang sang gubyrernong Duterte, malayo pa katama ang Pilipinas sa pagkontrol sa katalagman sang pandemya nga Covid-19. Madamo ang nagakabalaka nga indi makatuwang ang sistema

sa ikaayong lawas sang pungsod kon madasig nga maglapta ang bayrus kag magtimbuok ang numero sang mga magbalatian kag maospital.

Pagkatapos ang duha ka bulan nga wala sang sweldo kag kita, nakunyang gid nga makabalik ang mga mamumugon sa tagsa-tagsa nila ka trabaho. Labaw nga nahagmak sa kabudlayan kag gutom ang masang anakbalhas sa idalom sang *lockdown*. Resulta ini sang labaw nga kulang ang gintigana nga pondo para sa bao-kahinay kag tuman kagamo nga pagpanagtag sang ayuda. Pero nakunyang man, labi man nga nagakabalaka nga sa tion nga liwat sila nga magtilipon sa mga pabrika

o tindahan, madasig liwat nga magalapta ang bayrus.

Hayag nga ginduso ni Duterte ang mga mamumugon sa peligro sang wala sini gin-obligar ang mga kapitalista nga tigayunon ang pag-eksamen sa mga mamumugon kag ginsiling ang mga may sintomas lang ang kinahanglan ipaeksamen. Ginahimuslan sang rehimen kag sang mga kapitalista ang mga mamumugon nga desperado nga makapangिता sang obra kag makasweldo, bisan nga antuson nga maglakat sang pila ka kilometro sa idalom sang mainit nga adlaw o maipit sang pila ka oras sa trapik bangud nagalinapta ang paantus nga tsekpyont sang mga abusado nga pulis kag suldado.

Sini lang, gin-ako sang gubyrernong Duterte nga wala ini sang plano nga magtigayon sang *mass testing*. Bisan sa tunga sang pandemya, padayon ang polisiya sang indi paghatag sang bastante nga pondo para sa ikaayong lawas kag

pagpaidalom sini sa kontrol sang mga kapitalista.

Bangud man sa wala sang pre-parasyon, linibu-libo nga nars kag duktor ang nalatnan sang Covid-19 sa mga ospital bunga sang kakulangan sang mga kagamitan pagkaluwasan. Ara sa kasagsagan na sang pandemya antes magtalana sang pangbakal nga pondo sang mga ini.

Sa pihak sang pagpabugal nga ginahimo ang o , wala man sang gintalana nga bastante nga pondo ang gubyerno ni Duterte kag ginsalig sa mga daku nga kapitalista ang pagbakal sang mga kagamitan kag pagpondo sa operasyon sang mga laboratoryo. Sa mga kapitalista, bisan sa atubang sang pandemya, ganansya gihapon ang una nga ginakwenta.

Sa kadam-an, ang testing o pag-eksamen ginahimo lang sa mga may balatian na, sa mga nakasinalayo nila, kag sa mga nagapauli nga migrante nga Pilipino. Pero sa panahon sang pandemya, kinahanglan ang mass testing (pag-eksamen bisan sa wala sang sintomas kag indi suspetado nga nalatnan) bilang pinaka-estrategiya para hibal-on kon sa diin naglapta ang bayrus, agud matuhay

ang mga nalatnan, bulngon ang mga nagbalatian, kag hatagan proteksyon ang mga wala sang balatian.

Bangud wala sang *mass testing* kag manubo ang kapasidad sa pag-eksamen, bulag gihapon ang gubverno sa matuod nga kahimtangan sang pungsod angut sa Covid-19. Ang datos sini indi kumpleto kag wala nagapakita sang aktwal nga kalubhaon sang pandemya. Wala sini nahibal-an kon pila pa kadamo ang nalatnan sang bayrus nga wala sang sintomas kag wala nadala sa ospital.

Maayo nga may pila ka lokal nga upisyal nga naghimo sang tikang para ipaeksamen ang ila mga residente. Bisan pa man, kon wala sang pungsodnon nga koordinasyon sa amo nga mga pag-eksamen, mali-mita lang sa sakup sang baryo o banwa ang matipon nga kinaalam bahin sa paglapta sang pandemya, kag mahimo nga mangin-walay pulos lang ang amo sini nga lokal nga pagtinguha.

Bangud wala gid man sang ihibalo, ginapaagi ni Duterte sa pagpaniplang, paghatag sang wala unod nga kasiguruhan, pagpamahog kag pagpaandam ang pag-atubang

sa pandemya. Sa ulihi, pumuluyo ang basulon sa padayon nga paglapta sang bayrus agud hatagan-rason ang pagpanaog sang bag-o nga pag-istrikto sa ngalan sang pagbato sa pandemya.

Atrasado ang hulag kag utok sang gubyerno ni Duterte sa pagatubang sa pandemya nga Covid-19. Walay sapayan, indi pagsabton sini ang galastuhan nga kinahanglan italana sa mass testing kag sa katuwang nga kinahanglan himuon sa pagtuytoy sa posible nga nalatnan (*contact-tracing*) kag pagtuhay (isolation) sa ila. Ini bangud mas gusto sini nga asikasuhon nga padayunon ang mga gin-utang nga mga proyekto nga imprastruktura, ang plano sini nga pagabaklon nga mga helikopter, kanyon kag mga bomba, kag siyempre, ang mabulsa nila sa mga kontrata diri. Wala sini gintalanaan sang bastante nga kapital ang lokal nga kinaalam sang mga siyentista kag manalawsaw agud makamanupaktura sang bastante nga numero sang mga kagamitan para sa pag-eksamen sa bayrus kag iban pa nga kinahanglanon sa pag-atubang sa pandemya.

Mas ginaasikaso pa ang iskema sini nga matukod ang isa ka pasista nga diktadurya. Militar kag pulis ang ara sa mataas nga pusisyon kag unahan sang mga tikang sang gubverno. Mas ginauna sini nga tapnang ang mga nagareklamo sangsa lubaron ang reklamo. Pila na ang nagpahayag sang kaakig kag disgusto () ang gin-aresto kadungan sang pagpasara sa ABS-CBN. Nagaalagwa ang mga abusado nga mga pulis nga lubos kapintas sa pagsilot sa mga . Kahadlok ang ginapaluntad agud maghipos ang tanan. Bisan ang pagpanagtag sang ayuda subong sa idalom sang (SAP) ara sa maghigko nga kamot man sang AFP kag PNP, agud siguraduhon nga wala sang magreklamo.

Pumuluyo nga Pilipino, indi dapat pag-antuson ang pagpas-an sang palyado nga mga tikang ni Duterte kag ang pagpang-abuso nila sa gahum. Dapat pasabton si Duterte kag ang iya mga upisyal sa labaw

Tuig LI No 10 | Mayo 21, 2020

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

 [instagram.com/prwcnewsroom](https://www.instagram.com/prwcnewsroom)

 [@prwc_info](https://twitter.com/prwc_info)

 cppinformationbureau@gmail.com

Kaundan

Editorial: Editorial: Pasakit kg peligro nga dala sg palyado nga gubyerno	1
Mga opensiba sa Bukidnon, Iloilo	3
20th IB, ginharas sg BHB	4
Wala sg mass testing	4
Piknik sa tunga sg lockdown	4
Neoliberal nga tikang, sabat sa pandemya	5
Ano ang matabo sa negosyo nga Pilipino	6
Pag-unungay sa tunga sg emerhensya sa Samar	7
Kumperensya sa edukasyon sa Negros	8
Duterte, magabakal sg P2.4-B mga arteleri	8
Meralco, ginapaimbestigahan	8
Masaker sa Sorsogon	9
Balik Probinsya kg pagpang-agaw	9
Protesta sg pumuluyo sa pihak sg Covid-19	10
Pagpamomba sa Surigao del Sur	10
Apela sg UN, ginsuportahan sg NDFP	10

Ang *Ang Bayan* ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista ng Pilipinas

nga pagpaantus kag pagpamigos sa pumuluyo sa idalom sang *lockdown*. Dapat sila nga sukton sa kapaslawan nila nga ipatuman ang ginakinahanglan nga tikang sa ikaayong lawas agud lutuson sang pungsod ang pandemya. Indi dapat nga maghipos. Tigaylo, dapat ipahayag sang bug-os nga kusog kag ipakita sa nagkalainlain nga paagi ang kaakig kag protesta sa mga palyado kag paantus nga tikang ni Duterte.

Dapat padayon nga iduso ang kakinahanglanon nga ipatuman sang nasyunal nga gubyerno ang programa sa mass testing bilang yabi nga tikang sa pag-atubang sa pandemya nga Covid-19. Dapat padayon nga iduso ang pagpabaskog sang sistema sa ikaayong lawas, labina ang mga pangpubliko nga ospital kag mga laboratoryo sa nagkalainlain nga bahin sang pungsod, pagkuha sang mas madamo nga nars kag mamumugon medikal kag pagpataas sang ila sweldo. Dapat ipakigbato ang kinahanglanon nga subsidyo para sa pagkaon, bulong kag atensyon medikal para maamligan ang ikaayong lawas sang mga tigulang nga vulnerable sa Covid-19.

Dapat sukton ang rehimeng Duterte sa labaw nga kulang kag mahinay nga paghatag sang ayuda sa idalom sang duha ka bulan nga *lockdown*. Dapat ihayag kag pakamalauton kon paano ginahimuslan

sang mga burges-kumprador nga kasosyo ni Duterte ang pandemya agud magkita sang ganansya kag makalusot sa buhis sa ngalan sang pagbulig kag donasyon.

Dapat iduso sang mga mamumugon ang mga tikang pangkaluwasan sa mga pabrika kag upisina. Dapat iduso ang nagakaigo nga dugang nga sweldo, ang nasyunal nga pagsulundan sa minimum nga sweldo kag dugang nga balayran sa peligro sa pagtrabaho sa panahon sang pandemya. Sa amo man, dapat nila nga ipagkigbato ang ila kinamatarung sa permanente nga trabaho, sa pag-union kag kolektibo nga negosasyon. Sa atubang sang krisis nga dulot sang nagdugay nga *lockdown*, mahimo nga makighiliusa ang magagmay nga kapitalista sa mga mamumugon para iduso ang gubyerno nga magtigana sang pang-emerhensya nga pondo para mahatag ang dugang sa sweldo.

Dapat iduso ang tunay nga reporma sa duta bilang solo nga paagi para buhion ang ekonomya sa kaumhan. Pakamalauton ang malaparan nga pagbaylo-gamit sang duta para sa mga proyekto nga imprastruktura kag turismo, plantasyon kag minahan, kag pagduso sa pagpananom sang komersyal nga kahoy kag prutas. Dapat ipatuman ang libre nga pagpanagtag sang duta kag paghatag sang suporta para

sa produksyon sang pagkaon kag pagtukod sang lokal nga industriya para sa pagproseso sang mga produkto nga agrikultural.

Dapat batuan ang ginaduso nga labing paantus nga mga tikang lakip ang plano nga dugang nga mga buhis bilang pangbayad sa halos \$4 bilyon nga dugang nga gin-utang sang gubyerno. Dapat ihayag kag pakamalauton ang plano nga dugang maglumos sa Pilipinas sa utang kag krisis, labina ang mga proyekto nga nagalapak sa kinamatarung sang pumuluyo kag nagasamad sa kapalibutan.

Bangud sa krisis bunga sang Covid-19, nagtuhaw ang naganakanak nga kagarukan sang sistema nga malakolonyal kag malapyudal. Nahayag ang sobra nga pagsalig sang pungsod sa pag-import sang mga materyales kag kagamitan. Nahayag sa kabilugan ang ekonomya nga nahagmak sa krisis kag di produktibo.

Bangud sa pasakit kag paantus sa idalom sang palyado nga mga tikang sang gubyernong Duterte, nagakadapat lang nga maghulag ang pumuluyo nga Pilipino nga pangayon ang pagresayn ni Duterte o pagpukan sa iya kag sa bug-os nga palpak nga gubyerno. Ini ang pinakapektibo nga paagi agud batuan kag atubangon sang pumuluyo nga Pilipino ang pandemya nga Covid-19. **AB**

Mga abusado nga suldado, ginsalakay sa mga opensiba sang BHB-Bukidnon

Sunud-sunod nga aksyon militar ang ginlunsar sang Bagong Hukbong Bayan (BHB)-Bukidnon batuk sa mga abusado nga suldado sa prubinsya sang Mayo 5-14. Apat ka pasista nga suldado ang patay, kag duha ang raron gin-isnapp sang BHB-Bukidnon sang Mayo 11 ang mga tinawo sang 60th IB kag 56th IB sa Sityo Tapanon, Barangay Mandahikan, Cabanglasan. Sobra na nga paantus kag mga abuso ang naagyan sang masa bangud sa madugay na nga presensya sang mga suldado sa ila nga lugar. Duha ka suldado ang napatay.

Isa ka adlaw antes sini, gin-isnapp sang isa pa ka yunit sang BHB ang detatsment sang 8th IB sa Sityo Miraray, Barangay Mandahikan. Duha ka suldado ang napatay kag

patay sa duha ka mangunguma nga katapu sang organisasyon nga Ogyon sa Cabanglasan.

Ginreport man sang BHB-Bukidnon ang pagpalupok sini sa isa ka detatsment sang CAA sa Barangay Bolunay, Impasug-ong sang Mayo 14. Ang nasambit nga detatsment ginpalukpan man sang Mayo 5.

Sa isla naman sang Panay, naghimo sang mga operasyon nga haras ang mga yunit sang BHB. Ginpalukpan sang Mayo 12 ang detatsment sang militar sa Barangay Anhawan, Janiuay sa Iloilo kag ang bag-o nga tukod nga detatsment sang CAFGU sa Barangay Barasan, Igabaras sa pareho nga prubinsya sang Mayo 3. **AB**

Kung wala *mass testing*, indi malutos ang Covid-19

Sa umpisa, ginduso sang World Health Organization (WHO) ang lapnagon nga pag-eksamen bilang yabi sa paglutos sa Covid-19. Siling sang mga upisyal sini, “indi pwede nga batuan ang kalayo nga nagapiyong ang mata”. Kinahanglan nga gamiton ang *mass testing* sa madasig nga pamaagi para pangitaon kon sa diin nagtuhaw ang bayrus para gilayon nga matapna ang paglapnag sini. Tubtob wala sang bakuna, ini ang estratehiya nga mas ginpaburan sang WHO sangsa “physical distancing” o pagtuhay sang tawo sa kada isa nga nagatuga sang dugang nga problema sa pangabuhian kag ikaayong lawas.

Amo gani nga tuman ang kaakig sang pumuluyo sang akuon sang Malacanang nga wala sang plano ang gubyernong Duterte nga himuon ang *mass testing*. Gin-insulto pa sang Malacanang ang *mass testing* nga “sala nga termino” bangud imposible kuno nga eksaminon ang tanan nga tawo. Ginwasak lang ni Duterte ang ekonomya kag ginbutang ang mayorya sa gutom kag kabudlay sa masobra duha ka bulan nga lockdown, nga wala man gali sang himuon nga pagtinguha nga pabaskugon ang ikasarang sang gubyrerno sa malaparan nga pag-eksamen.

Ang target sang Abril 30 nga 8,000 test kada adlaw nalab-ot sini lang sang tunga-tunga sang Mayo. Himuon kuno ini nga 30,000 antes matapos ang Mayo, pero sa ulihi nga datos sang DOH sining Mayo 17, wala pa ini sa 10,000 kada adlaw. May ara pa lang 30 laboratoryo. Nadunlan ang mga ini sa kadamo sang kinahanglan

nga eksaminon. Bangud sa kahinay, nagpundo sang halos isa ka bulan ang masobra 25,000 migrante nga Pilipino sa Manila Bay nga nagahulat sang resulta sang ila nga mga test.

Sa kabilugan, 170,072 ka indibidwal pa lang ang naeksamen, o .15% sang populasyon sang Pilipinas (o 1,546 kada milyon) sang Mayo 17. Malayo pa ini sa rekomendasyon nga mapaidalom sa *testing* ang minimum nga 2% sang populasyon. Manubo pa ini ikumparar sa 2,681 test kada milyon sa Vietnam kag sa 14,691 kada milyon sang South Korea.

Sa kaso sang Pilipinas, dapat nagalab-ot sa 2.2 milyon indibidwal ang maeksamen sa sulod sang malip-ot nga panahon. Pero bisan malab-ot ang target sa katapusan sang Mayo, magalab-ot pa gihapon sang masobra 70 adlaw antes ini mahimo. Kon amo sini ka hinay, indi pa gihapon malagas ang kadasig sang paglapnag sang bayrus. AB

Piknik kag byahe sang mga ara sa poder, padayon bisan may *lockdown*

GIN-ULAN SANG PAGPAKAMALAUT ang piknik sang pulis sang National Capital Region para sa kaadlawan sang ila nga hepe nga si Debold Sinas sang Mayo 8. Amo man ang naabtan mismo ni Rodrigo Duterte, sang magbyahe siya pauli sa Davao City sang Mayo 16. Ini sa pihak sang pagdumili sa byahe pangkahanginan kag paggwa sang mga indibidwal sa mga lugar nga napaidalom sa “enhanced community quarantine.”

Sampal sa guya sa minilyon nga nagutom kag gindumilian nga makig-simpon ang hayagan nga paglapas sang mga pulis kag ni Duterte mismo sa mga layi sang lockdown. Natabo ang mga paglapas nga ini sa tunga sang pagkulong sang milyon nga pumuluyo sa Metro Manila sa ngalan sang pagtapna sa balatian. Wala man sang un-

tat ang brutalidad sang mga pulis sa ordinaryo nga pumuluyo nga nadakpan nila nga may mga pagsayup. Pinakaulihi diri ang pagbakol sang duha ka pulis sa mamumugon nga si Ronald Campo sa General Trias, Cavite sang Mayo 12. Kinahanglan nga dal-on sa ospital si Campo sa malala nga naangkon niya nga pagpanakit. AB

Perwisyo nga 20th IB, ginpalukpan sang BHB- Northern Samar

TATLO KA BESES nga ginpalukpan sang mga Pulang hangaway sang BHB-Northern Samar (Rodante Urtal Command) ang mga suldado sang 20th IB nga wala sang katapusan nga perwisyo ang dala sa Barangay San Miguel, Las Navas.

Isa ka suldado ang napatay sa pag-isnayp sang mga Pulang hangaway sa ila nga temporaryo nga kampo sang Mayo 9. Bilang balos, ginpalukpan sang mga suldado ang duha ka balay sang mga mangunguma sa Zone 7 sang nasambit nga barangay. Bangud sini, nagbakwit ang mga residente sang nasambit nga purok. Pagkagab-i liwat nga ginharas sang BHB-Northern Samar ang mga suldado.

Isa ka adlaw antes sini, ginharas sang mga Pulang hangaway kag milisyang bayan ang kampo sang mga suldado nga pila ka metro lang ang kalayuon sa eskwelahan. Duha ka suldado ang malubha nga napolisan.

Umpisa pa Marso 9 naghimo sang operasyon nga Re-tooled Community Support Program (RCSP) ang 20th IB sa San Miguel amo man sa malapit sini nga baryo sang Perez, Quirino kag San Francisco. Wala ini maghalin bisan sadto nagpatuman sang untat-lupok ang rehimen nga Duterte. Sige-sige man ang pagpamahog kag pilit nga pagpas-render sang mga suldado sa mga residente kag upisyal sang barangay. Gwasulod sila sa mga baryo kag nagapalapit sa mga residente nga wala sang ginahimo nga paghalong batuk sa paglapta sang Covid-19 pareho sang pagsuksok sang face mask o pagmentinar sang distansya. Nagapanguna pa sila sa pagtipon pareho sang bulang. AB

Mga neoliberal nga tikang, ginpasulot bilang sabat sa pandemya

Ginabangdanan sang rehimeng Duterte ang pandemya nga Covid-19 agud ilusot ang neoliberal nga mga tikang nga madugay na sini luyag nga iratsada. Liwat sini nga ginpakete ang nasambit nga mga tikang sa PH-Progreso (Philippine Program for Recovery with Equity and Solidarity), isa ka hagna nga nagatuyo nga pasikaron ang ekonomya halin sa pagkahagmak nga dulot sang *lockdown*. Pangunahon nga unod sini ang daan nga mga padihot pareho sang pagpanubo sa buhis sang mga korporasyon kag mga proyekto nga imprastruktura sa idalom sang programa nga Build, Build, Build (BBB).

Antes pa maghanot ang pandemya nga Covid-19, tatlo ka tuig na nga nagaluya ang pagdaku sang ekonomya sang Pilipinas. Dalayon ini nga nagtibusok bunga sang *lockdown* kag pagpauntat sa daku nga bahin sang produksyon kag serbisyo. Sa Metro Manila pa lang, 53% sang sektor sang serbisyo ang nagsara bangud sa *lockdown*. Ara sa 73% naman sang mga operasyon sa pagmanupaktura ang nag-untat sa pungsodnon nga kabisera, Calabarzon kag Central Luzon. Nag-untat ang kadam-an sang balaligyaan nga import-eksport kag tanan nga moda sang transportasyon. Bangud diri, ara sa 23.7 milyon nga mamumugon ang nagapeligro nga madulaan sang trabaho. Masobra 400,000 magagmay kag medyum-kadaku nga negosyo naman ang nadulaan na sang kita kag posible dalayon na nga magsara. Gin-ako na sang mga upisyal sa ekonomya sang rehimen nga nagkitid na sang 0.2% ang lokal nga ekonomya sa una nga kwarto sang 2020. Pinaakamala ang pagkitid nga ini sa sulod sang masobra duha ka dekada.

Bilang sabat, gin-anunsyo sang mga upisyal sa ekonomya sang rehimen nga ginhanas sang World Bank ang hagna nga PH-Progreso sang Mayo 14. May katuwang na nga mga hagna nga nakaplastar sa Kongreso.

Ginpanubo nga buhis para sa mga daku nga kapitalista

Ginaparatsada sang PH-Progreso ang pagpanubo sang buhis sang mga korporasyon bilang insentiba sa mga dumuluong nga kapitalista nga ginalauman sini nga mamuhunan sa mga programa sang guberno. Daan

na ini nga hagna, sa porma sang hagna nga Tax Reform for Attracting Better and Higher Quality Opportunities (Trabaho), nga sang ulihi nangin Corporate Income Tax and Incentives Rationalization Act (CITIRA) nga nakahunong subong sa Senado. Ang CITIRA ang ikaduha nga pakete sang reporma sa buhis nga madugay na nga ginaduso sang mga dumuluong nga negosyo, partikular sang mga kumpanya nga US.

Sa bag-o nga hagna nga ginatawag Corporate Recovery and Tax Incentives for Enterprises o Create, ginpanubo ang buhis sang mga korporasyon halin 30% pakadto 25%. May gahum ang presidente nga maghatag sang dugang nga mga insentiba kag eksempyon sa pagbuhis sa mga daku nga kumpanya. Ginlagas ini nga mapasara antes magsara ang sesyon sang Kongreso subong nga Hunyo 5 bangud target ini nga ipatuman sa Hulyo.

Sa konserbatibo nga tasar sang National Economic Development Authority, nagalab-ot sa ₱259 bilyon ang madula sa estado halin subong nga tuig tubtub 2022 kon ipatuman ang nasambit nga pagbuhin. Pangunahon nga makabenepisyo diri ang mga multinasyunal kag kumpanya sang mga burges-kumprador nga nagakita sang binilyon sa tagsa-tagsa nila nga mga operasyon sa pungsod.

Kaangut sini, ginmanduan ni Duterte ang Bureau of Internal Revenue nga magpagwa sang mandu para hatagan sang eksempyon ang mga daku nga kumpanya nga nagsabat sa panawagan nga magpagwa sang pondo sa tunga sang pandemya. Sandig sa mandu nga ginpagwa sang Abril 6, igabuhin sa buhis sang

mga korporasyon ang kabilugan nga kantidad sang ila mga donasyon pinansyal kag materyal. Samtang ginabuhinan ang buhis sang mga manggaranon, ginadugangan naman sini ang buhis sang mga imol. Gamit ang *emergency powers*, ginmandu ni Duterte ang pagpanaog sang dugang nga 10% buhis sa pag-angkat sang krudo nga langis kag produkto nga petrolyo. Magapatimbuok ini sa presyo sang mga produkto nga petrolyo nga pagalukduhon sang pumuluyo sa masunod nga mga bulan.

Trilyon nga pondo para sa BBB

Para hatagan sang duso ang mahina nga implementasyon sang programa nga BBB, ginpakete sang PH-Progreso ang mga proyekto nga imprastruktura bilang estratehiya kuno agud matuga sang bag-o nga trabaho nga magasabat sa malaparan nga disempleyo. Sandig diri, ginplastar sang mga suluguon ni Duterte sa Kongreso ang nasambit nga programa bilang Covid-19 Unemployment Reduction Economic Stimulus (CURES).

Sa sini, masiguro sang rehimen nga indi matandog ang daan na nga natalana nga halos P1 trilyon nga pondo para sa BBB kag madugangan pa ini sang ₱500 bilyon halin sa utang kag pondo nga matipon sang Bangko Sentral. Ang kabilugan nga ₱1.5 trilyon nga pondo pagabahin-bahinon ni Duterte kag mga kongresista kag igapagwa sa tatlo ka bahin (₱500 bilyon kada tuig) halin 2021 tubtub 2023.

Indi matuga sang signipikante kag malawigan nga empleyo ang BBB. Sang nagligad, ang mga trabaho nga ginapabugal nga natuga sini sangkap-at lang sang kabilugan nga numero sang trabaho sa sektor sang konstruksyon. Permi nga ginaalagawan ang pondo pang-imprastruktura bangud diri naganahalin ang bulto sang nakurakot sang mga upisyal sang guberno. Bisan sa tunga sang pandemya kag grabe nga pag-antus sang pumuluyo, pryoridad gihapon sang mga nagahari ang pagkuripon sang pondo para sa kaugalingon nga benepisyo. AB

Ano ang matabo sa mga negosyo nga Pilipino?

Tag-iyang isa ka *internet* shop si Nel sa Metro Manila. May ara siya nga 10 kompyuter sa iya nga garahe nga ginapaarkilahan niya sa mga manughampang halin alas-8 sang aga tubtob alas-10 sang gab-i. Nagabayad ang iya nga kostumer sang piso kada apat ka minuto o ₱15/oras sang paghampang. Suno kay Nel, masarangan niya nga magkita sang ₱1,300-₱1,500/adlaw kag ₱20,000 tubtob ₱25,000 kada bulan, pagkatapos ibuhin ang bayad sa kuryente nga nagalab-ot sang ₱12,000 kag bayad sa *internet* nga ₱3,000.

Sang ipatuman ang lockdown, napilitan siya nga isara ang shop bangud wala ginakabig nga “esensyal” ang mga hampangan. Nawad-an siya sang kita bangud nagasalig lang siya sa bayad sang mga manughampang. Pero bisan nauntat ang iya nga negosyo, kinahanglan pa gihapon niya nga magbayad sang kuryente kag *internet*. Bangud naglawig ang lockdown, naubos ang gamay niya nga gintipon sa adlaw-adlaw nga kinahanglanon sang iya pamilya. Bangud indi siya kalakip sa “pinakaimol sa imol”, indi sila sakop sang ayuda nga pagkaon kag subsidyo sang estado.

Pareho sang shop ni Nel, ginatos ka libo nga tindahan, talyer, karinderya, parlor, barberya kag iban pa nga magagmay nga negosyo ang nagsara sa panahon sang lockdown. Amo man, linibo nga propesyunal pareho sang mga konsultant, abogado kag musikero kag iban pa nga “self-employed” ang nawad-an sang kita. Hungod man nga sarado ang magagmay nga hotel kag resort, restoran kag kalan-an nga ginakadtuan sang mga lokal kag dumuluong nga turista.

Sa datos sang reaksyunaryo nga gubyerno, may ara 998,342 magagmay kag kasarangan kadaku nga negosyo sa Pilipinas sang 2018. Ginabug-os sang mga ini ang 99.5% sang kabilugan nga mga establisimiyento sa pungsod. Pinakamadamo diri (90%) micro o mga negosyo nga may siyam panubo lang nga mamumugon kag tubtob ₱3 milyon ang kapital. Halos katunga sang mga negosyo nga micro (427,101) ara sa subsektor sang pagbaligya nga

wholesale kag utay-utay sang mga produkto nga pangkonsumo; kag pagkay-o sang mga salakyan kag motorsiklo, mga gamit nga personal kag pangbalay. Masunod nga pina-kamadamo ang subsektor sang ginaparentahan o akomodasyon kag mga kalan-an kag restoran (125,396); kag subsektor sang pagmanupaktura (103,590). Kadam-an sang magamay nga pagmanupaktura may kaangtanan sa pagkaon pareho sang mga panaderya. Ang mga negosyo nga ini bilog o mayorya nga pagpanag-iyang sang mga Pilipino. Masunson, magkapamilya ang nagapadalagan kag nagatrabaho sa mga ini. Pinakaapektado ang mga negosyo sa Luzon nga ginabug-os sa duha-sang-tatlo sang tanan nga micro, small, medium enterprises (MSME o mga negosyo nga micro, gamay o kasarangan kadaku) kag nagaempleyo sang 3.8 milyon nga mamumugon.

Nagpagwa sang ayuda ang rehimeng Duterte para sa magagmay nga negosyo pero ini sa porma sang pautang. Magpautang ang Department of Trade and Industry sang ₱200,000 tubtob ₱500,000 pero mga negosyo nga rehistrado lang ang kwalipikado. Ginataya sang mga negosyante nga maubos ang balor nga ini sa bayad pa lang sa renta, kuryente kag tubig, utang nga indi nabayaran sa panahon sang lockdown, kag sa mga suplayer sang mga materyal nga indi na napuslan.

Sa duha ka bulan nga lockdown, naubos ang mga pondo nga pang-emerhensya sang magagmay kag kasarangan-kadaku nga negosyo sa

pagsweldo sa ila nga mga mamumugon. Kulang kag mahinay ang distribusyon sang ginpangako sang rehimen nga ₱5,000 tubtob ₱8,000 kumpensasyon sa sweldo. Sang Abril, ara sa 120,000 aplikasyon lang ang gin-aprubahan sang Department of Labor and Employment. Nag-untat na sang pagpanagtag ang ahensya sang maubusan ini sang pondo.

Sa bilog nga pungsod, nagahana nga maputo o mawad-an sang kita kag trabaho ang 27.3 milyon ka tawo. Ang 11.5 milyon sa ila ang self-employed o may kaugalingon nga negosyo, 5.7 milyon ang ara sa “impormal” nga sektor kag 10.1 milyon indi regular ang kita kag sweldo.

Sa tantya sang mga ahensya sang gubyerno, may ara na nga 436,000 negosyo nga nagsara bangud sa lockdown. Ara sa 117,000 lang nga gamay kag daku nga negosyo nga “esensyal” ang ginpahanugutan nga magapabilin nga bukas.

Para pungan ang dalayon nga pagsara sang magagmay kag kasarangan kadaku nga negosyo, kinahanglan nga magbuhos ang estado sang ₱79 bilyon nga subsidyo kada bulan. Lakip diri ang ₱53.5 bilyon nga kumpensasyon para sa 10.7 milyon mamumugon kag 26 bilyon para sa mga naganegosyo sa “impormal” nga sektor. Kinahanglan nga may ara sang kontrol sa presyo sang mga nagapanguna nga balaklunon. Kinahanglan nga ipaiway ang pagbayad sang mga utang, renta kag yutilidad.

Kinahanglan nga siguruhan ang daloy sang kinahanglanon nila nga suplay. Kinahanglan nga madasig nga mabakal sa nagakaigo nga balor ang mga produkto nga agrikultural halin sa mga ulumhan. Dapat wala anay sang interes ang mga pautang. Labaw sa tanan, kinahanglan nga masiguro ang ikaayong lawas sang tanan nga nagabalik sa trabaho labi pa nga nagapabilin ang katalagman sang Covid-19.

Pag-unungay sa tunga sang emerhensya sa Samar

U lulupod nga gin-atubang sang mga mangunguma sang Northern Samar ang problema nga gindulot sang limitado kag kulang nga ayuda pinansyal sang rehimen Duterte para sa mga apektado sang krisis nga Covid-19. Paagi sang ila rebolusyonaryo nga organisasyong masa, ginsiguro nila nga mahatagan sang ayuda ang tanan nga pamilya sa mga barangay sang Ipil-ipil kag Langka (indi matuod nga ngalan).

Sa Barangay Ipil-ipil, 38 lang sa 64 pamilya ang ara sa listahan sang makabaton sang P5,000 tubtub P8,000 nga ayuda sa idalom sang Social Amelioration Program (SAP). Pareho sang iban nga barangay, napilitan ang mga lokal nga upisyal nga magpapanaog sang kota.

Nakasugtan sang organisasyon sang mga mangunguma sa Barangay Ipil-ipil nga dapat mahatagan ang tanan nga pamilya sang ayuda pinansyal, ara man sila sa listahan o wala. Para mahimo ini, gintipon sang mga benepisyaryo ang kwarta nga nabaton kag gintunga sa tanan nga pamilya sa baryo. Sa ₱190,000 nga natipon sang organisasyon, nakabaton ang tanan nga pamilya sang ₱2,368 kada isa. Gin-upod nila sa pondo ang P68 nga ginhatag sang barangay kapitan para sa pamasahe pakadto sa banwa agud magbakal sang mga gamit kag kinahanglanon sang tagabaryo.

Sa Barangay Langka, 12 pamilya ang wala maupod sa “kota” sang gubyerno. Paagi sa pag-ubay kag pagpaathag sang organisasyon, nagdesisyon ang mga benepisyaryo nga mag-amot sang tig-P600 kada pamilya para ipanagtag sa wala makabaton.

Sa Barangay Ipil-ipil, gintipon sang organisasyon ang mga residente kag ginpaathag kon ngaa kinahanglan buligan ang mga kasilingan nga wala makabaton sang ayuda. Ginbuligan sang organisasyon ang mga upisyal sang barangay sa pagpadalagan sang pondo agud malikawan ang korapsyon. Gin-alalayan sang mga katapu sang sangay sang Partido ang paghimo sang desisyon sang organisasyon. Nagbulig

man ang lokal nga yunit sang BHB sa paglab-ot sang paghiliusa sang tagabaryo.

Ginpat-ud sang mga organisasyon nga likom ang ginahimo nga pagtilipon kag pagpanagtag sang ayuda agud indi mahibal-an sang gubyerno munisipal. Ginadumilian sang rehimen ang mga lokal nga upisyal nga mag-inisyatiba kag bag-

uhon ang mga pagsulundan sini sa pagpanagtag sang ayuda bisan pa para ini sa kaayuhan sang pumulu-yo.

Ginatilawan na sang organisasyon sa iban nga baryo nga sundon ang organisado nga pagpanagtag sang nakuha nga ayuda sa nasambit nga mga barangay. Samtang, naga-handa na ang mga rebolusyonaryo nga organisasyong masa sa Barangay Ipil-ipil nga pangunahan ang iban pa nga hilikuton kontra sa Covid-19, pareho sang kampanya sa produksyon kag pagtanom sang mga talamnon nga herbal. (*Halin sa Larab, Mayo 9, 2020.*)

AB

Kumperensya sa edukasyon, ginlunsar sa Negros

Traynta ka kadre sa edukasyon halin sa mga prenteng gerilya, organo nga istap kag likom nga organisasyon masa ang nagtambong sa una nga pang-rehiyon nga kumperensya sa edukasyon sang Negros. Nagtipon sila sang una nga kwarto sang tuig sa isa ka prenteng gerilya.

Ginhibalo kag gintasa sa kumperensya ang mga inagihan sa pagpatuman sang programa sa edukasyon pangpartido sang nagligad nga mga tuig. Ginhatagan sang tum-ok sini ang pagtukod sang mga Pulang Paaralan sa nagkalainlain nga lebel bilang makinarya sa pagsulong sang mga hilikuton sa edukasyon.

Ginpaathag sa taga ka kadre sa edukasyon ang kakinahanglanon para sa isa ka “pursigido, sistematiko kag malaparan nga paglunsar sang mga pagtuon sa tatlo-lebel nga kurso sang Partido...(kag) kurso kag pagtulun-an sa kurikulum sang Pambansa Demokratikong Paaralan”.

Determinado ang kumperensya nga isulong ang hilikuton edukasyon pagkatapos sang labi pa nga paghiliusa nga naagum sa pagpulong. Katuwang sang kumperensya ang mga yunit sang Bagong Hukbong Bayan nga nagsiguro sa kaluwasan sang pagtilipon sa atubang sang wala-untat nga mga operasyon kombat sang mga suldado sa isla. (*Halin sa Ang Paghimakas, Mayo 2020.*)

AB

₱2.4-B mga artileri, pagabaklon sa tunga sang krisis

Nagpahibalo sang Mayo 12 ang rehimeng Duterte nga magabakal ini sang duha ka sistema sang artileri nga nagabalor sang ₱2.4 bilyon halin sa kumpanya nga Israeli nga Elbit Systems sa pihak sang padayon nga pagpang-atake sang krisis sang Covid-19 sa pangabuhian sang pumuluyo.

Kaundan sang kontrata ang pagabakal sa duha ka ATMOS 2000 155mm/52 Caliber Self-propelled Howitzer System, nga may duha ka bateri kag tig-anom nga *mobile firing unit*, kag iban pa nga katuwang nga mga pangsuporta nga kagamitan.

Ang nasambit nga kanyon may maksimum nga malab-ot nga 41 kilometro kag masarangan magpalupok sang 3 bomba kada 15 segundo sa *burst mode*, 5 bomba kada minuto sa *rapid mode*, kag masobra 80 bomba kada oras sa *sustained mode*.

Ang kontrata napaidalom sa AFP Modernization Program nga nagatuyo nga pabaskugon ang arsenal ni Duterte para malab-ot ang iya nga ambisyon nga waskon ang armado nga rebolusyonaryo nga kahublagan antes matapos ang iya nga termino.

Ang paggamit sa tuman kadaku nga kanyon kag mga pang-away nga helikopter nagaresulta sa wala sang patugsiling nga pagpangwasak sa mga komunidad kag sa kapalibutan, nagabutang sa katalagman sa kabuhi sang pumuluyo kag ila nga pangabuhian, kag nagadulot sang grabe nga troma, labina sa mga bata.

Natalana nga magaabot sa pungsod ang isa ka artileri sa 2021.

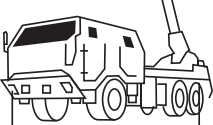
Kaangut sini, gin-aprubahan sang Defense Security Cooperation Agency (DSCA) sang US Department of State sang Abril 30 ang rekwas sang rehimeng Duterte nga magbakal sang anom nga AH-64E Apache Attack Helikopter kalakip ang iban pa nga kagamitan pang-away kag serbisyo nga nagabalor sang ₱75 bilyon sa kabilugan.

Nagreak si Defense Sec. Delfin Lorenza sa presyo sang mga helikopter kag ginsiling indi ini masarangan sang rehimen. Bisan pa man, wala niya ginbalibaran ang pagbakal sang linibo nga misayl, armas kag

iban pa nga kagamitan pang-gera nga kabahin man sang kontrata nga ginpirmahan sini. Mas pabor lang siya nga magbakal sang mas barato nga mga helikopter halin sa Turkey.

Nasambit ni Philippine Ambassador to Washington nga si Jose Romualdez sa isa ka interbyu sang Mayo 13 nga natalana na nga ipadala sang US ang mga UH-60 Black Hawk Helicopter nga ginbakal sang rehimen sadtong nagligad. Ginpirmahan ang kontrata sa pagbakal sang 16 helikopter sang Marso 2019 sa balor nga ₱1.21 bilyon. Ginbakal ang mga ini halin sa PZL Mielec nga subsidiyaryo sang Lockheed Martin, isa sa pinakadaku nga kumpanya sa depensa nga nagabug-os sa *military-industrial complex* sa US. Samtang, magaabot man sa Pilipinas sa Mayo 23 ang bag-o nga barko nga panggera sang Philippine Navy nga BRP Jose Rizal, nga ginpaobra sang rehimen sa Hyundai South Korea upod ang BRP Antonio Luna sa balor nga ₱18 bilyon.

Diin maka-lab-ot

katumbas sg anumang sa masunod:

160 M facemasks (₱15/mask)

1.9 M Covid-19 PCR tests (₱1,240/test)

paghugpong para sa **106,909** indibidwal (₱22,449/14 days)

16,752 pagpa-ospital sa di malala nga kaso (₱143,267/pasyente)

3,052 pagpaospital sa malala nga kaso (₱786,384/pasyente)

1 bulan nga sweldo **124,863** contact tracer (₱19,221/kada bulan)

1 bulan nga sweldo

74,876 nars (₱32,053/kada bulan)

Meralco, ginapaimbestigahan sang Bayan Muna

Ginapaimbestigahan sang Bayan Muna ang Manila Electric Company (Meralco) pagkatapos nga naglapnag ang mga reklamo sang mga residente sa Metro Manila sa sobra kadaku sang ila mga balayran para sa nagligad nga duha ka bulan.

Bangud suspendido ang pagbasa sa mga metro sang kuryente halin pa sang Marso, ginbase sang Meralco ang sukot sini sa abereyds nga konsumo sang mga konsyumer halin Disyembre 2019 tubtub Pebrero 2020. Sa aktwal, wala ini ginasunod sang Meralco. Halimbawa sang paghabuk sa mga balayran sang isa ka konsyumer nga nagdaku halin ₱2,672 sang Marso pakadto ₱9,358 para sa bulan sang Mayo.

Suno sa Bayan Muna, maathag gid ang paghingalit sang Meralco sa pandemya para maghugakom sang daku nga ganansya bisan pa magtuga ini sang pag-antus sa mga konsyumer. Kaangot sini, ginapanawagan sang grupo ang pagbasura sa Electric Power Reform Act nga gingamit sang Meralco para monopolisahan ang industriya sang kuryente kag padayon nga magpanaog sang dugang nga sukot sa mga konsyumer. Pinakaulihi diri ang dugang nga sukot nga ₱0.105/kilowatt hour nga ginpapanao sang Abril.

5 mangunguma sa Sorsogon, ginmasaker sang 31st IB, 9th SAF

Lima ka mangunguma ang ginmasaker sang mga suldado kag pulis sa estilo nga SEMPO (Synchronized Enhanced Management of Police Operations) sa Barangay Dolos, Bulan, Sorsogon sang Mayo 8. Ang mga biktima amo sanday Jeric Vuno, Jerry Palanca, Robert Villafuerte, Raymundo Tanada kag Jaime Tanada. Si Jaime Tanada tigulang na samtang si Villafuerte may balatian sa paminsaron.

Ginpagwa sang mga kriminal nga mga Pulang hangaway ang mga mangunguma. Pero ginapanginwala ini sang mga residente. Suno sa mga nakasaksi, pwersahan nga ginsulod sang mga suldado ang pito ka balay sa baryo, gindakup kag gingapos ang mga nagapuyo nga lalaki diri. Ginbakol sang mga suldado ang mga upisyal sang barangay nga nagtuyo nga magtabang.

Gindala sang mga suldado ang lima ka biktima sa likod sang mga balay kag didto ginluthang. Marka sa mga lawas sang biktima patimaan sang tortyur. Mga elemento sang 31st IB, 9th Special Action Force Battalion, Provincial Mobile Force Company sang PNP-Sorsogon kag mga yunit paniktik ang naghimo sang operasyon.

Kadungan nga ginsalakay sang mga yunit nga ini ang kaingod nga barangay Calpi. Ginhalughog ang mga balay sang mga pamilya Abuyog, Golimlim kag Estiller. Ginbakol sanday Jerry Godala kag Jojo Palanca, kag duha ka menor de edad nga Estiller. Ginkawat man sang mga suldado kag pulis ang kwarta, mga selpon kag iban pa nga kagamitan sang mga residente.

Ang estilo nga SEMPO una nga gin-himo sa Negros sad-tong 2018-2019. Indi magnubo sa 35 mangunguma ang ginpatay sini. Ang mga operasyon gin-

pangunahan sadto ni Police M/Gen. Debold Sinas, ang hepe subong sang Metro Manila.

Sa Batangas, estilo nga SEMPO man ang gin-himo sa ilegal nga pag-aresto sa anum ka residente sang Barangay Coral ni Lopez, Calaca sadtong kaaganhon sang Mayo 10. Ang mga biktima mga lider-mangunguma nga sanday Leovino Julongbayan, Virgilio Vidal, Marcelo Vidal, Doroteo Bautista, July Julongbayan kag Roilan Tenorio.

Samtang, gin-aresto man sa prubinsya sang Quezon sang Mayo 4 ang mangunguma nga si Leoben Holetto. Bag-o gid katapos magpaidalom sa medikal nga operasyon kag nagapauli sadto si Holetto upod ang iya iloy sang balabagan sila sang mga elemento sang 85th IB. **AB**

Pagpang-agaw sang duta, ara sa ubod sang Balik Probinsya

Pagpang-agaw sang duta sa kasyudaran kag kaumhan ang ara sa ubod sang programa nga Balik Probinsya sang rehimgang Duterte. Ginalibod ni Rodrigo Duterte kag iya suluguon nga si Christopher Go ang programa bilang solusyon sa pagginutok sa Metro Manila sa panahon nga nagapanghalit ang pandemya nga Covid-19. Pero indi bag-o ukon orihinal ang programa nga ini.

Kada gubyrno halin kay Marcos tubtub kay Benigno Aquino III may tagsa-tagsa ka programa nga “balik probinsya”. Pila ka dekada na nga ginatuyo sang reaksyunaryo nga estado nga tabugon ang imol sa mga primera klase nga duta sa Metro Manila agud ihatag ang ila pwesto sa mga burgesyas-kumprador kag ila dumuluong nga mga kasosyo.

Sa idalom sang Balik Probinsya ni Duterte, ang igahatag sa mga imol sa mga prubinsya amo ang mga duta nga okupado na sang mga set-

ler kag tumandok. Lakip sa igahatag sa kada pamilya nga magabalik probinsya nga 15-ektarya nga duta para tamnan sang mga kahoy sa idalom sang National Greening Program. Sakup sang programa nga ini ang mga ulumhan sang mga setler kag dutang ansestral sang pungsodnon nga minorya nga gintarget sa pagpalapad sang mga plantasyon sang komersyal nga kahoy.

Imbes Balik Probinsya, ginapanngayo sang mga imol sa syudad ang

madasing nga pagtukod sang barato kag disente nga pabalay para sa masa bilang solusyon sa pagginutok sa Metro Manila kag iban pa nga sentrong syudad. Dapat sabton sini ang reklamo sang mga imol para sa trabaho, dugang nga sweldo kag kita, kag mga serbisyo sosyal, imbes nga ihaboy sila sa kaumhan kon sa diin mas mataas pa ang tantos sang kaimulon kag wala man sila sang makita nga trabaho.

Agud solusyunan ang pagdagsa sang mga tawo sa syudad, kinahanglan pauswagon ang ekonomya sa kaumhan paagi sa libre nga pagpanagtag sang duta kag pagtukod sang mga industriya sa mga prubinsya nga nakaangot sa produksyon nga agrikultural. **AB**

Mga protesta sang pumuluyo sa tunga sang mga *lockdown*

Indi mapunggan sang mga *lockdown* ang mga aksyon protesta sang mga pumuluyo sa nagkalainlain nga pungsod agud kundenahon ang mga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung, nagalala nga kagulutmon kag kawadon sang pangabuhian sa tunga sang pagpanghalit sang Covid-19.

Sa Lebanon, linibo nga pumuluyo ang nagmartsa sa karsada sang Abril 27 agud kastiguhon ang pagtibusok sang ekonomya kag kakulangan sang ayuda sa panahon sang pandemya. Siling nila, kon indi sila mapatay sa balatian, mapatay sila sa gutom bangud sa kapabayaan sang gubyerno.

Duha ka libo naman ang nagtingdog nga may duha ka metro ang langat sa Israel sang Abril 19 agud pakamalauton ang mga anti-demokratiko nga tikang sang rehimeng Netanyahu. Lakip diri ang pagdumili sa anu-

man nga pagtilipon kag pagpahanugot sa sarbeylans sa mga indibidwal.

Sa Latin America, naglapnag ang nagkalainlain nga protesta sa pinakaimol nga komunidad nga naginsister sang bastante nga ayuda. Naggwa sa ila mga komunidad ang mga imol sa Chile. Sa El Salvador, nangin lapnagon ang mga noise barrage. Sa Colombia, nagtipon ang mga imol nga nadulaan sang palangitan-an sa tagsa-tagsa nila nga mga komunidad. Sige-sige ang ila paghulag nga ginapamunuan sang mga mala-proletaryado halin pa

sang Marso.

Sa France, naghimo sang *human chain* ang may 250 katawo sang Mayo 11 sa isa ka komunidad sang mga mamumugon sa Paris. Ginkundenar nila ang lockdown kag ang ginadulot sini nga kalakasan kag indi pagkapare-pareho.

Ginkundenar man sang mga medikal nga mamumugon sa Belgium ang pagka-inutil sang ila gubyrno sa pagsabat sa krisis sang Covid-19. Sang Mayo 16, nagtalikod sila sang magbisita ang puno nga ministro sang pungsod sa isa ka ospital. Ginpakamalaut nila ang pagbuhin sa badyet sa ikaayong lawas kag manubo nga pasweldo sa sektor sa ikaayong lawas. AB

Lapnagon nga kahadlok, dala sang militarisasyon sa Surigao del Sur

NAGDULOT SANG TUMAN NGA kahadlok sa mga residente ang gulpe nga pag-abot sang mga suldado kag pulis sa Km.16 kag Han-ayan sa Barangay Diatagon, Lianga, Surigao del Sur sang Mayo 19. Suno sa report sang mga residente, ginsulod sang pila ka suldado ang eskwelahan sang Lumad nga ginapadalagan sang Alcadev (Alternative Learning Center for Agriculture and Livelihood Development) sa Han-ayan samtang ang iban nagapamalaybalay para pangitaon ang mga lider sang Malahutayong Pakigbisog Alang sa Sumusunod (MAPASU). Ginapangita nila ang koordineytor sang Alcadev nga si Maricres Pagaran, ang pari nga si Fr. Raymond Ambray kag konsehal sang Lianga nga si Sammy Dollano. Gin-aresto man sang mga pulis ang residente nga si Eric Enriquez sang aga sang pareho nga adlaw.

Sang Mayo 12, nagpalupad sang *fighter jet* ang militar kag naghulog sang apat ka bomba malapit sa komunidad mga alas-3 sang aga. Lima ka beses man nga ginpalukpan sang kanyon ang lugar.

Sa masunod nga apat ka adlaw, naglibot-libot ang mga *drone* kag helikopter sa palibot sang komunidad. Naghulog pa ang mga ini sang mga polyeto nga nakasaad nga “magsurender na sa gobyerno para indi kamo malatnan sang Covid-19”.

Samtang, ginreklamo man sang mga mangunguma sa Northern Samar ang nagkalainlain nga kaso sang paglapas sa tawhanon nga kinamatarung sang 20th IB samtang nagahimo sang operasyon militar sa tunga sang krisis sang Covid-19. Halin Abril 7-18, ginharas, ginpahog kag ginpilit nga maggiya sa operasyon kombat sang 20th IB ang anom nga mangunguma kag isa ka anom-tuig nga edad sang bata nga mga residente sang Barangay Deit de Turag, Silvino Lobos. Nareport man ang pagpanakit sang mga suldado sa isa pa nga residente. Ginpilit man sang mga suldado ang isa ka mangunguma nga residente sang Barangay MacArthur, Las Navas nga maggiya sa ila nga operasyon sang Abril 18. AB

Apela sang UN, ginsuportahan sang NDFP kag mga armado nga kahublagaan

Nagpirma ang National Democratic Front of the Philippines (NDFP) sa gintingub nga apela sang Mayo 5 nga nagapanawagan sa mga gubyerno nga sundon ang panugyan sang United Nations (UN) para sa pangkalibutanon nga untat-lupok kag paghilway sa mga bilanggong pulitikal. Ang mga ini, suno sa UN, importante nga tikang batuk sa Covid-19.

Upod sang NDFP sa mga nagpirma ang mga myembro nga organisasyon sang Resistance and Liberation Movements Network, Inter Alia, The Basque Movement, The Peace Dialogue Delegation-National Liberation Army-Colombia, The Kurdistan National Congress, mga armado nga organisasyon nga etniko sa Myanmar, Euro-Burma Office, kag Dr. Sai Oo sang Union Peace and Dialogue Joint Committee sang Myanmar.

Bisan pa man, ginhambal sang grupo nga madamo nga gubyerno ang wala magsunod sa panawagan sang UN sa pangkalibutanon nga untat-lupok, kag gingamit ang Covid-19 para paigtingon ang tagsa-tagsa ka mapiguson nga mga polisiya. Ang mga bilanggo naman nga ginhilway sang pila ka pungsod lunsay mga kriminal nga nasentensyahan sa mga malubha nga kaso. AB